

**Výbor Národnej rady Slovenskej republiky
pre európske záležitosti**

6. schôdza výboru
CRD-894-1/2016-VEZ

9.

**U z n e s e n i e
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti**

z 10. mája 2016

k

návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (COM(2016)128)

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä jej článok 5,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä jej článok 78 ods. 2 písm. e),

konajúc v súlade s Protokolom o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality,

pozitívne vnímajúc dlhoročnú snahu Komisie o posilnenie sociálneho rozmeru Európskej únie a oceňujúc jej kroky podniknuté v tomto smere,

podporujúc zachovanie hodnôt európskeho sociálneho modelu a rozvoja jednotného pracovného trhu ako nástrojov na posilnenie jednoty Európskej únie,

uvedomujúc si problémy súvisiace s vysielaním pracovníkov, ich závažnosť a potrebu ich riešenia;

A. berie na vedomie

návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb a mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ);

B. schvaľuje podľa § 58a ods. 3 písm. c) zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov **odôvodnené stanovisko** v tomto znení:

Predloženie návrhu smernice je predčasné, keďže ešte neuplynula lehota na transpozíciu smernice 2014/67/EU o vykonávaní smernice o vysielaní pracovníkov z roku 1996 a nemohlo sa uskutočniť ani hodnotenie jej pôsobenia.

Odôvodnenie použitia zvoleného právneho základu (čl. 53 ods.1 a čl. 62 Zmluvy o fungovaní EÚ) je vážne a použitý právny základ nezodpovedá úplne obsahu návrhu. Právny základ návrhu je rovnaký ako pri smernici 96/71/ES, ktorú novelizuje. Medzitým ale nastal posun v cieľoch smernice. Smernica z roku 1996 sa primárne zaoberá odstránením prekážok voľného pohybu osôb a služieb medzi členskými štátmi, zatiaľ čo predložený návrh má za cieľ sociálnu ochranu a boj proti sociálnemu vylúčeniu.

V článku 352 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ sa uvádza, že „*ak sa preukáže, že v rámci politik vymedzených v zmluvách je na dosiahnutie niektorého z cieľov uvedených v zmluvách nevyhnutná činnosť Únie a zmluvy na to neposkytujú potrebné právomoci, prijme Rada jednomyselne na návrh Komisie a po udelení súhlasu Európskeho parlamentu vhodné ustanovenia*“. Tento článok fakticky umožňuje Únii konať nad rámec jej vymedzených kompetencií. Toto konanie je ale obmedzené v ods. 3, kde sa uvádza: „*Opatrenia založené na tomto článku nesmú zahŕňať harmonizáciu zákonov a iných právnych predpisov členských štátov v prípadoch, v ktorých zmluvy takúto harmonizáciu vylučujú*“. Článok 153 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ vymenúva oblasti sociálnej politiky, v ktorých Únia podporuje a dopĺňa činnosti členských štátov a zároveň v ods. 5 vyslovene uvádza, na ktoré oblasti sa nevzťahuje: „*Ustanovenia tohto článku sa nevzťahujú na odmenu, právo združovať sa, právo na štrajk alebo na výluku*“. Článkom 153 ods. 5 Zmluvy o fungovaní EÚ sa teda určenie odmeny vylučuje z okruhu záležitostí, ktoré možno záväzne upraviť pre celú EÚ, tzn. že EÚ nemá na tento postup stanovené potrebné právomoci a nemôže v tomto smere konať. **Stanovenie výšky odmeny pracovníkov je vo výlučnej právomoci členských krajín.**

Komisia porušila čl. 5 Protokolu o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality, pretože neodôvodnila súlad návrhu so zásadou subsidiarity a nepreukázala nevyhnutnosť navrhovaných zmien. Nepredložila dôvody, podložené kvalitatívnymi a kvantitatívnymi ukazovateľmi, ktoré ju viedli k záveru, že cieľ Únie sa dá lepšie dosiahnuť na úrovni Únie.

Komisia porušila svoju povinnosť podľa čl. 2 Protokolu o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality, podľa ktorého je povinná, predtým ako navrhne legislatívny akt, uskutočniť rozsiahle konzultácie, v rámci ktorých zohľadní regionálny a miestny rozmer zamýšľaných opatrení. Výbor by pri príprave návrhu uvítal vyváženejší prístup, ktorý by vzal do úvahy rozdielny stupeň vývoja jednotlivých členských štátov a zohľadnil aj špecifiká nových členských štátov. Zároveň považuje za potrebné nazerať na vysielania pracovníkov zo širšej perspektívy berúc do úvahy globalizáciu, technologické zmeny a starnutie populácie.

Podľa článku 152 Zmluvy o fungovaní EÚ „*Únia uznáva a podporuje úlohu sociálnych partnerov na svojej úrovni, pričom zohľadňuje rozmanitosť vnútroštátnych systémov. Uľahčuje dialóg medzi sociálnymi partnermi a rešpektuje pritom ich autonómiu*“. Návrh dostatočne nerešpektuje autonómiu sociálnych partnerov a ich vzťahy v rámci kolektívneho vyjednávania a ignoruje diverzitu kolektívnych pracovných vzťahov v EÚ. Podmienky zamestnávania vyslaných pracovníkov majú byť upravené len podľa všeobecne záväzných kolektívnych zmlúv, ale už nie podľa kolektívnych zmlúv nižšieho stupňa – sektorové alebo firemné kolektívne zmluvy sú z návrhu vylúčené, pričom niektoré sektory vôbec nemajú všeobecne záväzné kolektívne zmluvy, takže budú diskriminované.

Je nutné podotknúť, že vysielaní pracovníci sú len jedným zo spôsobov ako sa vyžívajú rozdiely v mzdách medzi členskými štátmi. Ďalšími spôsobmi sú dovoz tovarov z krajín z nižšími mzdami a presun výroby do týchto krajín. Tento tzv. sociálny dumping bude

prebiehať dovtedy, kým mzdové rozdiely medzi členskými štátmi zostanú vysoké. Výbor zastáva názor, že konvergenciu úrovne miezd možno dosiahnuť len cestou ekonomického rozvoja a nielen právnymi nástrojmi.

Výbor uznáva, že je potrebné zachovať spravodlivé konkurenčné podmienky pre všetkých poskytovateľov služieb, ale nepovažuje za správne ich obmedziť len na jednostranné vyrovnanie úrovne miezd, keď iné rozdiely zostanú nedotknuté. Vychádza z názoru, že profitovanie podnikov zo mzdových rozdielov medzi členskými štátmi a vysielanie pracovníkov ako spôsob využívania týchto rozdielov nebolo nikdy označované za diskriminujúce, naopak, bolo vždy považované za konanie typické pre trhovú ekonomiku. V tejto súvislosti by výbor uvítal celoeurópsku diskusiu o definovaní pojmov sociálny dumping a diskriminácia v odmeňovaní, aby sa predišlo právnej neistote pri ich používaní.

C. ukladá

predsedovi výboru

informovať o prijatom odôvodnenom stanovisku predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, Európsky parlament, Európsku komisiu a Radu Európskej únie.

Edita Pfundtner
Jozef Viskupič
overovateľ

Ľuboš Blaha
predseda výboru